

„Minden út Rómába vezet”

Rövid beszámoló az *EPTA - Róma* konferenciáról

„Minden út Rómába vezet”! Akár ez is lehetett volna a címe annak a zongorista találkozóknak, ami 2004. október 15-18. között Rómában volt. Az Európai Zongoratanárok Szövetsége ez alkalommal az 'Örök város' -ban tartotta 26-ik konferenciáját. Az olaszországi konferencia az Oktatási Minisztérium fővédnökségét élvezte, melyhez a Kulturális Minisztérium, Róma Város Kormányzata, a Vatikáni Rádió, a Francia Nagykövetség is hozzájárult, minden bizonnyal a remekül karban tartott több száz éves műemlék épületek térítésmentes használati jogának biztosításával is. Hagyományként kialakult szokás már, hogy ennek az évenként ismételt összehívott tanácskozásnak mindig más ország a vendéglátója (emlékezünk rá, 2000-ben mi magyarok fogadtuk a konferenciát itt Budapesten, a Zeneakadémián, annak szponzori segítségét élvezve). Nyolc évvel ezelőtt azonban szintén Rómában ült össze az EPTA vezetősége. A mostanihoz hasonlóan akkor is versennyel kötötték össze ezt az eseményt. Azon a versenyen - visszaidézve az eseményeket - a magyar résztvevő gyerekek arattak feltűnő, szép sikereket. A nyolc éves Januj Blanka, a tizenegy éves Módis Hajnalka, és még többen mások tanáraikkal együtt vettek részt az 1996-os római versenyen. A mostanin, mely a konferenciát megelőző héten zajlott, nem találkoztam magyar nevekkal.

Az előadások három napon keresztül fél óránként váltakozva követték egymást az egyik XV. században épített palotában, a *Chiostró della Confraternita di San Giovanni de' Genovesi*-ben, mely a Santa Cecilia bazilika tözsomszédságában helyezkedik el. Ez alkalommal az Eko cég római kirendeltsége a Castrianni firmával kooperálva két Seiler márkájú remek hangversenyzongorát bocsátott szponzori segítségként a rendezvény rendelkezésére. Egyiket az előadó teremben helyezték el, a kápolna boltíve alatt. A falakon a korai kereszténység szentjeit ábrázoló reneszánsz freskók vetek körül bennünket. A másik hangszer a gyakorló teremként használható vörös- és aranyszínben pompázó barokk kápolnába került. Nem csoda, ha a zene és műemlékek különös kettősségének atmoszférájában az embert hatalmába kerítette a művészetben rejlő, múltat is élővé varázsoló sugárzás. A hely szelleme, és a jobbára ismeretlen XX. századi zeneszerzők zenéje, melyet a több mint tizenöt országból összegyűlt zongorista előadótól hallhattunk, megerősítette azt a hitünket, hogy a művészet léte és élvezetének igénye alapvető mindazok számára, akikben erre fogékonyság van.

Az EPTA konferencia szervezője az olasz EPTA és az olasz Chopin Társaság elnöknője, Marcella Crudeli volt, aki a megnyitón nemcsak szavakkal, hanem zongorajátékával is köszöntötte az egybegyűlteket. Crudeli 1994-ben CD-re játszotta és saját szerkesztésű kotta kiadásában meg is jelentette Domenico Cimarosa (1749-1801) olasz zeneszerző valamennyi (szám szerint 62) zongoraszonátáját. A nyitóhangversenyen ezekből a művekből is hallhattunk szípekázó előadásában néhányat. D. Cimarosa a D. Scarlatti, A. Vivaldi utáni olasz nemzedék nálunk kevésbé játszott mestere, kár, hogy szonátái nem képezik részét nálunk is a fiatal zongoristák repertoárjának.

Az előadók elsősorban saját országuk 'kortárs' zenéjét mutatták be, és igyekeztek röviden megismertetni azt a hallgatósággal. Részt vett és előadott a konferencián az EPTA-val ma már szervezeti társkapcsolatot tartó amerikai, latin-amerikai, kanadai társaság képviselője is. A magyar kortárs zenét ez esetben *Soproni József Jegyzetlapok* című sorozatának négy

füzete képviselte, melynek feltűnően nagy sikert aratott előadása a következő elgondolkoztató megjegyzést váltotta ki: „Bartók Béla óta miért Magyarország az az ország, mely az ifjúság számára írt zongorairodalomban az avantgarde-ot, az újító szellemet képviseli?” (Malcolm Troup, Piano Journal 2004. ősz, 2. o.) Valójában, vannak-e a nálunk ismert sorozatokhoz hasonlóan ilyen jellegű művek más országokban is? Mi pedig élünk-e e zenék szellemet, mentalitást megújító eszközeivel, vagy csak arra jók, hogy eldicsekedjünk velük?

Az ismertebb szerzők, Villa-Lobos, De Falla, Ravel művei mellett hallhattunk a grúz R. Ragidze, az angol Rawsthorne, Berkeley, Walton, az amerikai G. Rahbee, a finn Rautavarra, a norvég M. M. Ulstrad, az ukrán V. Kassenko, az olasz F. Busoni zongoraműveiből is. E széles spektrumban elhangzott műsor meghallgatása újra csak arra a felismerésre vezetett, hogy lehetetlenül beszűkülünk, ha nem nyitjuk ki a figyelmünket, nem közelítünk kellő kíváncsisággal, érdeklődéssel a minket körülvevő, körülöttünk zajló zenei világ felé. Az esték programjába a hangulatos közös vacsorák mellett belefért a kivilágított ókori Róma műemlékeinek megtekintése is, mely ily módon ebben a rövid időkeretben hozzájárult ahhoz, hogy az ott töltött napok felejthetlenné váljanak.

A konferencia záróeseménye a Marcella Crudeli villájában megtartott EPTA tanácskozás volt, melyet nagyszabású cocktail-party, fogadás követett. Marcella villája Róma 'Rózsadomb'-ján található, egy békés, gazdag villanegyedben. Lakásának falait többek között nemesi őseinek festményei díszítik, gazdag könyvtárral, külföldi turnéi alkalmával kapott dísz tárgyakkal egyetemben. Jóleső érzés volt közösen gondolkodni a zenész társadalom mindennapjainak feladatairól, a jövő útjának egyengetéséről, és legfőképpen képviselni ott egy olyan országot, amelyik - külföldi megítélésben - Bartók és Kodály zsenijének köszönhetően még ma is a világ első zenei 'nagy hatalmai' közé tartozik.

A 'Róma 2004 Nemzetközi Zongoraverseny' -nek - mely a konferenciát megelőző héten zajlott - 18-án este volt a díjkiosztó záróhangversenye. Ezzel zárult a konferencia eseménysorozata.

Az EPTA találkozó következő, 27. európai konferenciáját 2005. szeptember 1.-4. között tartja az angliai Manchesterben a Royal Northern College of Musicban. Az ezt követő nemzetközi összejövetelek színhelyei reményeink szerint előreláthatólag Portugália (2006), Spanyolország (2007), majd Észtország (2008) lesznek.

Ábrahám Mariann
az EPTA magyar szekciójának elnöke